

nejen nebylo vyvráceno výsledky průvodního řízení, nýbrž jest naopak potvrzeno celou řadou důkazů. Obžalovaný Josef K. udal, že to bylo o 12. hodině polední v den, kdy manévry byly již u konce, ježto o 9. hodině dopoledne střelba již přestala, a že se domníval, že onen kus drátu byl tam zapomenut, poněvadž byl na obou koncích již beze spojení; drát vedl přes ovocné stromy v aleji, kterou měl spachtovánu; poněvadž jedna část visela dolů na silnici, stávalo se, že povozy se do něho zaplétaly a že pak mu tím bylo sráženo ovoce; proto drát přetloukl, svinul a uložil na zem, chtěje jej pak odevzdati na obecním úřadě. Tomuto hájení se obžalovaného nalézací soud uvěřil, uváděje, že jest potvrzeno nejen obsahem četnického oznámení, nýbrž i svědky Josefem D-em a Josefem C-em, kteří seznali, že mohou určitě potvrditi, že tehdy bylo již po manévrech, že telefonního drátu nebylo již nikde viděti, než na oné části aleje, kde jej snímal, že to byl dle všeho kus drátu zapomenutého. Také zodpovídání se obžalovaného Bedřicha Č-a, že onen drát byl již přefat a svinován na vedlejším poli a že proto, chtěje překážku přes cestu odstraniti, svinul jej dále, pokud vedl přes cestu, a nechal jej ležeti na poli, má nalézací soud patrně za prokázáno prohlásiv, že vyličení jeho, proč a za jakých okolností drát navinul, jest osvědčeno nejen obsahem četnického oznámení, nýbrž i výpovědí svědka Miroslava Č-a. Z uvedeného skutkového zjištění napadeného rozsudku jde na jevo, že drát, o nějž jde, v době jednání obžalovaných nebyl již součástí vojenského telefonního vedení, o sobě způsobilého, sloužiti jako komunikační prostředek. Ježto podle toho, co shora bylo doličeno, předmětem zvýšené ochrany §§ 89 a 318 tr. zák. nejsou součástky telegrafu nebo telefonu jako takové, nýbrž zařízení jako celek vzhledem na možnou poruchu provozu a z toho hrozící těžké následky, které poškozením jednotlivých součástí mohou nastati, nelze považovati objektivní skutkovou podstatu přestupku §u 318 tr. zák. za splněnu. Zmateční stížnost státního zastupitelství jest proto neodůvodněna a bylo ji zavrhnouti.

Čís. 1527.

Pokud ručí obecní starosta za úraz pádem s mostu, neopatřené zábradlí (§ 335 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 1. března 1924, Kr I 807/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona takto právem:

Rozsudkem okresního soudu v Trhových Svinech ze dne 9. července 1923 a potvrzujícím jej rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. srpna 1923 porušen byl zákon v ustanovení §u 335 tr. zák. Rozsudky ty se zrušují a okresnímu soudu v Trhových Svinech se ukládá, by, šetře zásady §u 293 tr. ř., ve věci znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Ze spisů vyplývá tento skutkový děj: V obci L. měli most přes potok vedoucí bez zábradlí. Dne 12. února 1923 po půlnoci utrpěla služka Anna K-ová těžký úraz, sklouznuvši na cestě ze zábavy s mostu a zlomivši si ruku. Rozsudkem okresního soudu v Trhových Svinech ze dne 9. července 1923 byl proto starosta obce L. Jan B. uznán vinným přestupkem podle Šu 335 tr. zák., jehož se prý dopustil tím, že v únoru 1923 v L. jako starosta obce L. neopatřil most při obecní cestě nad potokem řádným způsobem, jmenovitě zábradlím, čímž se dopustil opomenutí, z něhož již podle přirozených pro každého snadno poznatelných následků i podle zvláštních předpisů nahlédnutí mohl, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí života nebo bezpečnosti těla lidského, z něhož Anně K-ové také těžké ublížení na těle vzešlo. K odvolání obžalovaného byl rozsudek ten rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. srpna 1923 potvrzen. Odsuzující výrok odůvodňuje první soudce úvahou, že podle Šu 5 a 12 zákona ze dne 12. srpna 1864, čís. 46 z. zák., považují se mosty za část silnice, v jejímž běhu se nacházejí, a že každá obec jest povinna, by takové mosty (silnice) vydržovala. Dle §§ů 13, 24, 27 a násl. obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák. byl prý obžalovaný jako starosta obce zodpovědným za řádné opatření mostu, tak aby bezpečnost majetku i zdraví byla zajištěna. Most, s něhož Anna K-ová spadla, nebyl opatřen zábradlím, ač zákon o správě silnic ze dne 31. května 1866, čís. 41 z. zák. (§ 42) předpisuje zřídit na místech nebezpečných u silnic a tedy i u mostů takových silnic pevná zábradlí. Ježto jedině nedostatek zábradlí úraz Anny K-ové přivodil, jest prý se za toto opomenutí zodpovědným starosta obce L. a námitka obžalovaného, že most ani dříve nebyl opatřen zábradlím, jest prý bezpředmětnou. Jak z výroku rozsudku zřejmo, shledal nalézací soud trestné opomenutí obžalovaného jako starosty obce ve dvojím směru; jednak, že následky nedostatečného opatření mostu při obecní cestě vůbec nahlédnutí mohl, jednak že se nezachoval podle zvláštních předpisů, neboli, jak zní zákonný text, »podle předpisů zvláště vyhlášených«. Ani v tom ani v onom směru neodpovídá však odsuzující výrok zákonu.

Podle Šu 28 odstavec druhý a třetí obecního zřízení pro Čechy ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák. náleží obci péče o bezpečnost osob a majetku a péče o udržování obecních silnic a mostů. Podle Šu 12 zemského zákona ze dne 12. srpna 1864, čís. 46 z. zák. jest obec povinna obecní silnice a obecní cesty v dosahu jejího území zřizovati a udržovati. Podle §§ů 1 a 28 zemského zákona ze dne 31. května 1866, čís. 41 z. zák. náleží správa obecních silnic a cest obecnímu představenstvu podle pokynů obecního zastupitelstva. P ř e d s t a v e n s t v o jest povinno tyto silnice a cesty, zvláště cesty, spojující dvě místa, jakož i všechny na nich se vyskytující stavební objekty v každé době v takovém stavu udržovati, by nebyly nebezpečny, a jest ohledně splnění této povinnosti zodpovědně obecnímu výboru. Dohled vykonává výbor okresní. Dle Šu 15 zákona z roku 1864 skládá se představenstvo obecní

z obecního starosty a nejméně ze dvou obecních radních a podle §u 52 téhož zákona starosta obce řídí a vede dozor nad všemi obecnímu představenstvu připadajícími záležitostmi. Dle §u 21 zemského zákona ze dne 12. srpna 1864, čís. 46 z. zák. jest povinností politických úřadů naléhati na to, by veřejné silnice, pokud se týče i mosty udržovány byly ve stavu, zákonem předepsaném, a podle §u 15 zemského zákona ze dne 15. června 1866, čís. 47 z. zák. náleží dozor a ochrana silnic především silničním zřízencům, orgánům policie místní a polní, finanční stráž a četnictvu. Z uvedených ustanovení ovšem jasně plyne, že obecnímu starostovi v první řadě náleží, bdíti nad tím, by cesty a mosty zabezpečeny byly proti možným úrazům, kde takové nebezpečí jest. Nikde však není nařízeno, aby každý most byl opatřen zábradlím. Tato starostova povinnost není proto takového dosahu, by za každých okolností byl trestně zodpovědným za případný úraz, a nebylo ani možnosti, aby prokázal, že tu není vůbec objektu, jenž dle své povahy zvláštního opatření vyžadoval, a že alespoň scházelo vědomí o nedostatečném opatření, nikoliv pouze obviněnému, nýbrž i širší veřejnosti. V příčině té nejzávažnější záležitosti §u 335 tr. zák. jest ustanovení, aby tu bylo opomenutí, o němž pachatel již dle přirozených pro každého snadno poznatelných následků nahlédnutí může, že jím lze způsobiti nebo zvětšiti nebezpečnost života, zdraví nebo tělesné bezpečnosti lidí. Pro trestnou zodpovědnost se tedy vyžaduje, by nebezpečnost každý snadno poznati mohl. Pokud se této otázky týče, zůstal rozsudek nalézacího soudu beze všeho odůvodnění, leč že pokládá námitku obžalovaného, podle níž most ani dříve, t. j. za předcházejících starostů, nebyl opatřen zábradlím, za bezpředmětnou. Takovou však námitka ta není stejně jako další hájení se obžalovaného, že nevěděl a že mu také nebylo hlášeno, že most potřebuje zábradlí a že nedaleko (dle výpovědi svědka Františka B-a na 10 kroků vzdálený) jest můstek jiný, zábradlím opatřený, jak také sama poškozená udává. Tyto námitky nebyly bezpředmětnými vzhledem k tomu, že vůbec nebylo zjištěno, jakého druhu dotýčný most jest (§ 1 zákona ze dne 12. srpna 1864, čís. 46 z. zák.), jak dávno již v tehdejšímu svém stavu stál, jak je most dlouhý, pokud se týče potok široký, kdy a kým byl postaven, měl-li dříve pořádné zábradlí a kterak bylo odstraněno. Dle četnického oznámení vede řečený most přes potok na návsi a jest 4 m široký, podle udání obžalovaného dokonce 5—6 m široký. Nikde v trestních spisech není uvedeno, že by někdo a zejména některý ze svrchu naznačených dozorčích a policejních orgánů na nebezpečný stav mostu L-ého vůbec byl upozornil, že by obecní zastupitelstvo bylo dalo obecnímu představenstvu nějaké návody v příčině onoho mostu, nebo že by okresní správa politická byla dala starostovi ve smyslu zmíněného §u 21 zák. z roku 1864, čís. 7 z. zák. příkaz, aby L-cký most byl zábradlím opatřen. Z uvedeného dalo by se snad dovozovati, že most ten nespadá pod předpisy o zvláštním opatření proti nebezpečí a že stav tohoto mostu obecně neb od povolaných činitelů za nebezpečný považován nebyl. Za naznačených okolností vznikají pochybnosti, zda obžalovaný Jan B. mohl snadno nahlédnutí, že zábradlím neopatřený most ohrožuje

veřejnou bezpečnost, či si toho neuvědomil jen zaviněným opomenutím. Byl-li neohražený most dlouhá léta bez závady v užívání, aniž kým z předcházejících starostů nebo dozorčích orgánů shledána potřeba změny nebo nápravy, mohlo by to po případě míti význam pro posouzení, zda v domnění bezzávadnosti mostu mohl býti i nově nastupující starosta, dokud ovšem nenabyl o nebezpečném stavu vědomosti buď vlastním poznáním neb jinakým upozorněním a nicméně opomenul, učiniti náležitá opatření, by nebezpečný onen stav byl odstraněn. V uvedeném směru scházejí však skutková zjištění, neboť nalézací soud, jak uvedeno, se námitkami obžalovaného vůbec nezabýval a nelze proto nejvyššímu soudu uznati ve věci samé. Bylo proto dle §§ů 33, 479 a 292 tr. ř. o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona uznati právem, jak se stalo.

Čís. 1528.

Zákon o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863.

Plakát, vyzývající ke vstupu do komunistické strany, nespadá pod ustanovení §u 23 odstavce třetí zákona.

(Rozh. ze dne 1. března 1924, Kr I 816/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona takto právem:

Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Jičíně ze dne 27. května 1922, pokud jím byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro přešupek §u 23 odstavce druhý tiskového zákona, spáchaný vyvěšováním plakátu s výzvou ke vstupu do komunistické strany, byl porušen zákon v §u 23 odstavce třetí tiskového zákona a v §§ech 3, 233 a 2 písm. e) tr. zák.

D ů v o d y:

Obchodník suknem Otto G. vyvěsil ve svém obchodě v J. za zasklenými dveřmi bez povolení okresní politické správy v J. plakát, znázorňující červeným barvotiskem vyobrazeného klečícího muže, rozhažujícího komunistické časopisy a výzvu »čtěte a rozšiřujte komunistický tisk« a jména všech v čsl. republice vycházejících komunistických časopisů. Prodavač dělnického konsumu v J. Josef S., vyvěsil bez povolení téže okresní správy politické za výkladní skříní tentýž plakát a mimo to plakát znázorňující barvotiskem vyobrazeného četníka ve služební výzbroji a výstroji v póse ochránce buržoasie, za ním tělnatého »buržuje«, pak důstojníka, dámu se sklenicí na šampaňské a v popředí červeno-bílými stuhami opásané řečníky, mluvící k dělníkům, kteří se ubírají do domu, označeného sovětskou červenou hvězdou, a výzvu v české, německé, maďarské a polské řeči ke vstupu do komunistické strany. Otto G. a Josef S. byli proto rozsudkem okresního soudu v Jičíně ze dne 14. února 1922 uznáni vinnými přestupkem podle §u 23